

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 641. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708758729424/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

hinanden ledsagende skriftlige refleksioner over dramaturgiske og teater-forhold. Gerhard udgiver Ulf's tekster. Men især overtager han mere og mere af Ulf's stemme, stilling, væsen. Gerhards skandale-tale ved konferensråd Brynjulfsens middag 1.III.7 er således næsten suffleret af den fraværende Ulf (talens provokation om Water-Closet-systemet I, s. 266 er således en gentagelse af Ulf's udgydelse 1.I.10, s. 111); det hedder direkte i begyndelsen af 1.III.8, s. 266, at »Ulf havde 'besat' ham denne Aften; den Fraværende havde talt ud af ham«. Det er handlingsmæssigt også denne tale, der medfører Gerhards udelukkelse fra det gode selskab og overgang til (Ediths og) Ulf's verden.

Men Gerhards karakter bliver også mere og mere »ulficeret«: den forhen så beherskede, selvkontrollerende mand har sammenbrud, og mere end én gang forløses han af gråd. Hans måske skønneste hallucinationsdrøm, den næstsidste i bogen, hvor Edith på en gang imødekommer og viger op i en himmelflugt, gentager i en blegere, mere åndig form den hallucinatoriske drøm, som Ulf kort før *sit* knæk havde om den revolutionære skærtorsdagsheks (2.III.6, s. 557f.).

Man kan godt vælge at sige, at Drachmann ikke i længden kunne holde de to modsatte og rivaliserende personer ude fra hinanden. Men man kan også lade afsmitningerne, sammenflydningerne, være en del af romanens psykologi og kunst – og da ikke den mindst subtile.

En ejendommelighed ved romanen, som måske skyldes Drachmanns forcerede hast med at få den sluttet, er, at vi faktisk ikke hører, at Ulf dør. Fra hans sygeleje i købstaden kommer et livstegn med digtet »Vi vil Guder!« (2.III.8), der dog også taler om et smertefuldt syge- og vel dødsleje. Derefter optræder Gerhard som udgiver af digte, noveller og aforismer af Ulf (2.III.9) – men ikke posthumt, for han søger Ulf's råd angående den store tidsroman, han (Gerhard) har i arbejde. Svaret, der ikke ses at relatere sig til Gerhards romanproblemer, kommer langt om længe, men er da også et meget ord- og indholdsrigt brev (2.III.10–11), hvoraf kun begyndelsen er skrevet af Edith efter diktat, resten, dvs. 10 af de ca. 11 tryksider, har patienten selv klaret. De handler om Edith, kvinderne, klasserne, revolutionen – den store